

ผลของกลวิธีอาร์ อี เอ พี เสริมด้วยการตั้งคำถามตามกลวิธีคิว เอ อาร์ ต่อความสามารถในการอ่าน
ภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

The Effects of REAP Strategy Supplemented with Questioning Based on QAR Strategy on
Thai Critical Reading Ability of Mathayomsuksa 3 Students

กิริติกา ขูลีดี¹,
จุฬามาศ จันทร์ศรีสุคต²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีอาร์ อี เอ พี เสริมด้วยการตั้งคำถามตามกลวิธีคิว เอ อาร์ และการจัดการเรียนรู้แบบปกติ 2) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีอาร์ อี เอ พี เสริมด้วยการตั้งคำถามตามกลวิธีคิว เอ อาร์ กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ รูปแบบการวิจัยเป็นแบบกึ่งทดลอง (Quasi Experimental Research) กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่แห่งหนึ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 20 อำเภอเมืองจังหวัดอุดรธานี ที่เรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 2 ห้องเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีอาร์ อี เอ พี เสริมด้วยการตั้งคำถามตามกลวิธีคิว เอ อาร์ 2) แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ 3) แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบทีแบบไม่เป็นและทดสอบทีแบบอิสระ ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีอาร์ อี เอ พี เสริมด้วยการตั้งคำถามตามกลวิธีคิว เอ อาร์ และการจัดการเรียนรู้แบบปกติมีความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) นักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีอาร์ อี เอ พี เสริมด้วยการตั้งคำถามตามกลวิธีคิว เอ อาร์ มีความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ กลวิธีอาร์ อี เอ พี, กลวิธีคิว เอ อาร์, ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

Abstract

The objectives of this study were: 1) to compare of Thai critical reading ability of mathayomsuksa 3 students before and after learning by using REAP strategy supplemented with questioning based on QAR strategy and the traditional method, 2) to compare of Thai critical reading ability of mathayomsuksa 3 students learned by using REAP strategy supplemented with Questioning based on QAR strategy with the traditional method. The research design was quasi-experimental research. The sample was consisted of 2 classrooms of Muthayomsuksa 3 students who were studying in the

¹นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

²อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

second semester of the academic year 2020 in A large high school under the Secondary Education Service Area Office 20, Muang District, Udon Thani Province. The research instruments were lesson plans and a critical reading abilities test. Data was analyzed by means, percentage, standard deviation, t-test for dependent samples and t-test for independent samples. Result of this study were: 1) Students who were taught by REAP strategy supplemented with questioning based on QAR strategy and traditional method were statistically significantly higher than before receiving the REAP Strategy Supplemented with Questioning Based on QAR Strategy at 0.01 level. 2) Students who were taught by REAP strategy supplemented with questioning based on QAR strategy was statistically significantly higher than traditional method at the 0.01 level.

Keywords: REAP Strategy, QAR Strategy, Critical Reading Ability

บทนำ

ปัจจุบันข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ มีมากมายหลากหลายรูปแบบ แต่ข้อมูลเหล่านี้มีทั้งส่วนที่เป็นประโยชน์และให้โทษ เพื่อให้การรับข้อมูลข่าวสาร มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด ผู้อ่านต้องเข้าใจ สามารถวิเคราะห์ข้อมูลที่ เป็นข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น ตลอดจนสามารถประเมินค่า และตัดสินใจว่าข้อมูลมีความน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด ผู้ที่จะมีความสามารถประเมินคุณค่าของสารได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นจำเป็นต้องมีทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ดังที่บันลือ พงกษะวัน (2557: 75) กล่าวว่า การอ่านอย่างมี วิจารณญาณเป็นการอ่าน ที่จะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราว สามารถตัดสินใจ ที่อ่านได้ว่ามีความน่าเชื่อถือหรือไม่ ประเมินค่าว่าเป็นประโยชน์หรือโทษ และสามารถนำไปใช้ ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร จากผลการประเมินประเมินผล ทางการศึกษาของนักเรียนร่วมกับนานาชาติหรือ PISA พบว่าคะแนนเฉลี่ยการรู้เรื่องการอ่านของนักเรียนไทยต่ำกว่าระดับพื้นฐานเป็นจำนวนมาก โดยในปี 2009 มีร้อยละ 42.9 ปี 2012 มีร้อยละ 33 และปี 2015 มีร้อยละ 59 แสดงให้เห็นว่าจำนวนนักเรียนที่มีผลการอ่านต่ำกว่าระดับ มาตรฐานมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ซึ่งหมายถึงนักเรียนไทย สามารถอ่านตามตัวอักษรได้แต่ไม่เข้าใจความหมาย ตีความ วิเคราะห์ความ และประเมินข้อความที่เกี่ยวข้องกับ สถานการณ์ในชีวิตหรือในความเป็นจริงไม่ได้ (สถาบัน ส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2561: 198) จึงส่งผลให้นักเรียนไม่สามารถอ่านอย่างมีวิจารณญาณได้

การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ปัจจุบันการ เรียนรู้สาระวิชา (content หรือ subject matter) ควรเป็น การเรียนโดยการค้นคว้าของศิษย์ โดยครูช่วยแนะนำ ครู ควรจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึก การปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการ ใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง (วรวิทย์ ตัณฑนะเทวินทร์, อาทิตย์ ฉัตร ชัยพลรัตน์, กุหลาบ ปุริสาร และ วรารักษ์ ตันฑนะเทวินทร์, 2563: 67) การจัดการเรียนรู้จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยพัฒนา ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ จากการศึกษา งานวิจัยพบว่ากลวิธีอาร์ อี เอ พี และกลวิธีคิว เอ อาร์ สามารถช่วยพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณได้ ตามที่ อีเน็ตและแมนโซ (Eanet & Manzo, 1976: 647 อ้างถึงใน กมลพัทธ์ โพธิ์ทอง, 2554: 8) กล่าวว่ากลวิธีอาร์ อี เอ พีเป็นกลวิธีที่นักเรียนจะได้พัฒนาทักษะการอ่านและ การเขียนไปพร้อมกันเป็นการเสริมสร้างองค์ความรู้ที่สอน ให้นักเรียนได้คิดในเรื่องที่อ่าน ผู้อ่านจะสามารถเข้าใจ เรื่องที่อ่านและวิเคราะห์สาระสำคัญของเรื่องได้โดยผ่าน กระบวนการคิดและเขียน มีการเชื่อมโยงข้อมูลตั้งแต่การ สรุปรวมต่อไปจนถึงการวิพากษ์วิจารณ์ในระดับสูง ซึ่งต้อง อาศัยทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณประกอบ เหมาะ สำหรับการทำงานเป็นกลุ่มที่สามารถไตร่ตรองและอภิปราย ได้ ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น

กลวิธีคิว เอ อาร์เป็นเทคนิคการตั้งคำถาม หลังจากการอ่าน สามารถพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมี วิจารณญาณของนักเรียน เพราะการตั้งคำถามและการจัด

หมวดหมู่คำถามจะช่วยให้นักเรียนสามารถหาคำตอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ และทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อเรื่องได้มากยิ่งขึ้น นำไปสู่การคิดวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสรุปประเด็นสำคัญจากเรื่องที่จะช่วยให้เกิดการคิดอย่างมีวิจารณญาณได้ (Raphael, 1984: 303) ดังงานวิจัยของภริตา บุญศิริชัย (2557) ที่แสดงให้เห็นว่ากลวิธีคิว เอ อาร์เป็นรูปแบบคำถามที่ฝึกให้นักเรียนเข้าใจวิธีการตีความ หาข้อสรุปใช้ประสบการณ์วิเคราะห์บทอ่าน ส่งเสริมให้เกิดจินตนาการและองค์ความรู้ใหม่ ครูสามารถสังเกตปฏิกริยาและความสามารถในการอ่านของนักเรียนจากการตั้งรูปแบบคำถามประเภทต่างๆ และให้คำแนะนำ

จากเหตุผลที่กล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำการจัดการเรียนรู้การอ่านด้วยกลวิธีอาร์ อี เอ พี เสริมด้วยการตั้งคำถามตามกลวิธีคิว เอ อาร์ มาทดลองใช้ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยศึกษาว่าความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีอาร์ อี เอ พี เสริมด้วยการตั้งคำถามตามกลวิธีคิว เอ อาร์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนหรือไม่ และความสามารถด้านในอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีอาร์ อี เอ พี เสริมด้วยการตั้งคำถามตามกลวิธีคิว เอ อาร์ สูงกว่าการจัดการเรียนรู้แบบปกติหรือไม่

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีอาร์ อี เอ พี เสริมด้วยการตั้งคำถามตามกลวิธีคิว เอ อาร์ และการจัดการเรียนรู้แบบปกติ
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีอาร์ อี เอ พี เสริมด้วยการตั้งคำถามตามกลวิธีคิว เอ อาร์ กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

สมมติฐานการวิจัย

1. ความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีอาร์ อี เอ พี เสริมด้วยการตั้งคำถามตามกลวิธีคิว เอ อาร์ และวิธีปกติหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
2. ความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีอาร์ อี เอ พี เสริมด้วยการตั้งคำถามตามกลวิธีคิว เอ อาร์สูงกว่าปกติ

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ 1)หาค่าดัชนีความสอดคล้องหรือ IOC 2)หาค่าความยากง่าย (p) 3)หาค่าอำนาจจำแนก (r) 4)หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับโดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน
2. สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการบรรยายข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ 1) การทดสอบที่แบบไม่เป็นอิสระ (t-test for dependent samples) 2) การทดสอบที่แบบเป็นอิสระ (t-test for Independent samples)

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่แห่งหนึ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 20 อำเภอมือง จังหวัดอุดรธานี จำนวน 11 ห้องเรียน รวม 451 คน

กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมศึกษา ขนาดใหญ่แห่งหนึ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 20 อำเภอมือง จังหวัดอุดรธานี ที่เรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 2 ห้องเรียน ที่ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม

(Cluster Random Sampling) แล้วจับสลากกลุ่มทดลอง จัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีอาร์ อี เอ พิเสริมด้วยการตั้งคำถาม ตามกลวิธีคิว เอ อาร์ จำนวน 40 คนและกลุ่มควบคุมจัดการ เรียนรู้แบบปกติ จำนวน 40 คน

3. เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีอาร์ พิเสริมด้วยการตั้งคำถามตามกลวิธีคิว เอ อาร์ จำนวน 5 แผน แผนละ 3 คาบเรียน ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม โดยใช้แบบประเมินชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับแล้วนำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ยเทียบกับเกณฑ์ผล ปรากฏว่าทุกแผนการจัดการเรียนรู้มีคะแนนเฉลี่ยของแต่ละ แผนมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.54-4.63 คุณภาพแผนมีความ เหมาะสมในระดับมากที่สุด

3.2 แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ จำนวน 5 แผน แผนละ 3 คาบเรียน ตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสม โดยใช้แบบประเมินชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับแล้วนำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย เทียบกับเกณฑ์ผลปรากฏว่าทุกแผนการจัดการเรียนรู้มี คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.42-4.56 คุณภาพแผนมีความ เหมาะสมในระดับมากที่สุด

3.3 แบบทดสอบวัดความสามารถในการ อ่านอย่างมีวิจารณญาณ เป็นข้อสอบแบบปรนัย ชนิด เลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ นำแบบทดสอบไปหา ค่าดัชนีความสอดคล้อง ซึ่งได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของ ข้อสอบอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 จากนั้นนำมาวิเคราะห์หา ความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) โดยใช้โปรแกรม สำเร็จรูปทางสถิติ TAP (Test Analysis Program) คัดเลือก ข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.28-0.78 และมีค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.21-0.61 นำแบบทดสอบ มาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตร KR-20 ของ คูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson) ได้ค่าความเชื่อมั่น ของข้อสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.85

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ก่อนการทดลอง ผู้วิจัยได้ทดสอบ ก่อนเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้ แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

ก่อนเรียน เป็นข้อสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ ใช้เวลาในการทำแบบทดสอบวัดความสามารถ ในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ 60 นาที แล้วตรวจให้คะแนน

4.2 ดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการ สอนทั้ง 2 กลุ่มตามแผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง การอ่าน อย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มทดลองสัปดาห์ละ 3 คาบเรียน รวม 15 คาบเรียน โดยใช้วิธีการสอนที่แตกต่างกันคือ กลุ่ม ทดลองสอนด้วยกลวิธีอาร์ อี เอ พิเสริมด้วยการตั้งคำถาม ตามกลวิธีคิว เอ อาร์ และกลุ่มควบคุมสอนด้วยวิธีปกติ

4.3 หลังการทดลอง ดำเนินการทดสอบ หลังเรียนกับนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้ แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ หลังเรียนเป็นข้อสอบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อซึ่งเป็นข้อสอบชุดเดียวกันกับก่อนเรียนนำมา สลับข้อและตัวเลือก ใช้เวลาในการทำแบบทดสอบ 60 นาที

4.4 นำข้อมูลที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียนไปวิเคราะห์โดยกระบวนการทางสถิติเพื่อ ทดสอบสมมติฐาน

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการ อ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีอาร์ อี เอ พิเสริม ด้วยการตั้งคำถามตามกลวิธีคิว เอ อาร์ พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วย กลวิธีอาร์ อี เอ พิเสริมด้วยการตั้งคำถามตามกลวิธีคิว เอ อาร์ ก่อนเรียนนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 20.23 หลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 32.28 เมื่อเปรียบเทียบ ความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนและ หลังเรียน ด้วยการทดสอบทีแบบไม่อิสระ พบว่า นักเรียนที่ได้รับการ จัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีอาร์ อี เอ พิเสริมด้วยการตั้งคำถาม ตามกลวิธีคิว เอ อาร์ มีความสามารถในการอ่าน ภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ พบว่าก่อนเรียนนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 20.15 หลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 28.20 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการทดสอบที่แบบไม่อิสระ พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติมีความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ผลการเปรียบเทียบความสามารถ ในการความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมี วิจารณญาณหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีอาร์ อี เอ พีเสริมด้วยการตั้งคำถามตามกลวิธีคิว เอ อาร์ กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีอาร์ อี เอ พีเสริมด้วยการตั้งคำถามตามกลวิธีคิว เอ อาร์ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 32.28 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.75 นักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบปกติมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 28.20 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.04 เมื่อนำมาทดสอบ ที่แบบอิสระ พบว่านักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีอาร์ อี เอ พีเสริมด้วยการตั้งคำถามตามกลวิธีคิว เอ อาร์ มีความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การอภิปราย

จากผลการวิจัยสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีอาร์ อี เอ พีเสริมด้วยการตั้งคำถามตามกลวิธีกลวิธีคิว เอ อาร์ และการจัดการเรียนรู้แบบปกติมีความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องจากสาเหตุดังต่อไปนี้

1.1 จากขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีอาร์ อี เอ พี พบว่าในขั้นถ่ายถอดผลการอ่านด้วยภาษาของตนเอง (Encode) นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญ แยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้แล้วสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการจับใจความสำคัญมาสรุปเรื่องโดยใช้ภาษาของตนเองโดยครอบคลุมสาระสำคัญของเรื่องได้ ทำให้นักเรียนเข้าใจและสามารถวิเคราะห์บทอ่านรวมถึงตีความเรื่องได้ดียิ่งขึ้นและใช้เวลาในการทำ ความเข้าใจในเรื่องได้รวดเร็วขึ้นดังที่เรเนตเต้ (Renette, 2016: 280) กล่าวว่า กลวิธีอาร์ อี เอ พี ช่วยให้นักเรียนเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดี เพราะการย้ำแนวคิดหลักและประเด็นสำคัญของข้อความจากภาษาของตนเองจะช่วยสร้างความเข้าใจระหว่างตนเองกับบทอ่านได้ดี นอกจากนี้ขั้นการเขียนนำเสนอผลการอ่านในรูปแบบต่างๆ (Annotate) ในขั้นนี้ครูให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นต่อบทอ่านในด้านต่างๆ เช่น จุดประสงค์ของผู้แต่ง การประยุกต์ใช้ความรู้หรือข้อคิดกับชีวิตประจำวัน ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจและกระตือรือร้นกับบทอ่านมากยิ่งขึ้นดังที่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกมลพัทธ์ โพธิ์ทอง (2554) ที่ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้กลวิธีอาร์ อี เอ พี ที่มีต่อความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลวิจัยพบว่าความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนที่เรียนด้วยกลวิธีอาร์ อี เอ พี หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความสามารถในการอ่านอย่างมี วิจารณญาณและความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนที่เรียนด้วยกลวิธีอาร์ อี เอ พี สูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.2 จากการใช้การตั้งคำถามตามกลวิธีคิว เอ อาร์ เป็นกลวิธีที่ช่วยพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมี วิจารณญาณได้ พบว่านักเรียนมีความตั้งใจและกระตือรือร้นที่จะตั้งคำถามประเภทที่ 1 เพราะนักเรียนสามารถหาคำตอบจากในเนื้อเรื่องได้ ซึ่งถือเป็นรูปแบบคำถามที่ง่าย ทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในบทอ่านได้เป็นอย่างดี ส่วนคำถามประเภทที่ 2 การตั้งคำถามประเภทนี้ในช่วงการอ่าน

บทความที่ 1 และ 2 นักเรียนส่วนใหญ่ยังตั้งคำถามได้สับสน ครูต้องยกตัวอย่างการตั้งคำถามให้ดู เพื่อให้นักเรียนได้รับแนวคิดและวิธีการสร้างคำถามจากครู เมื่อนักเรียนได้ฝึกการตั้งคำถามบ่อยครั้งก็พบว่า นักเรียนสามารถวิเคราะห์บทอ่านและตั้งคำถามในประเภทนี้ได้ถูกต้องมากขึ้น คำถามประเภทที่ 3 พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่เข้าใจการตั้งคำถามประเภทนี้ดี แต่ใช้เวลาในการตั้งคำถามมากกว่าคำถามสองประเภทแรก เพราะนักเรียนต้องจัดลำดับความคิด ทบทวนความรู้จากประสบการณ์ของตนเองก่อนนำมาเชื่อมโยงกับเรื่องที่อ่าน นักเรียนที่มีประสบการณ์สอดคล้องกับบทอ่านก็จะตั้งคำถามได้รวดเร็วกว่า เมื่อนักเรียนเข้าใจการตั้งคำถามประเภทนี้แล้วนักเรียนก็สามารถให้เหตุผลที่สอดคล้องกับคำถามได้เป็นอย่างดี และการตั้งคำถามประเภทสุดท้ายคือพบว่า นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ในการตั้งคำถามอย่างมาก นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความรู้และความคิดเห็นกับครูและเพื่อนร่วมชั้น ทำให้บรรยากาศผ่อนคลาย เพราะนักเรียนไม่มีความกังวลว่าการตั้งคำถามประเภทนี้จะผิดหรือถูก และนักเรียนได้ต่อยอดความคิดของตนเองจากความเห็นของเพื่อนในชั้นเรียน ดังที่ คลาเซนและ บ็องค์ (Clasen & Bonk 1990 cited in Shanomge biley, 2018: 26) กล่าวว่ากลวิธีคิว เอ อาร์ช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูลและให้การฝึกฝนในการตั้งคำถามและรวบรวมข้อมูลจากข้อความ นักเรียนได้ฝึกทักษะการค้นหา นอกจากนี้ยังเป็นวิธีการกระตุ้นให้นักเรียนสำรวจประสบการณ์และความรู้เดิมจากข้อความในการตอบคำถามได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของกริตา บุญศิริชัย (2557) ได้ศึกษาการใช้กลวิธีคิว เอ อาร์ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษและเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษและเจตคติ ในการเรียนภาษาอังกฤษก่อนและหลังเรียนโดยใช้กลวิธีคิว เอ อาร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนทาชุมเงินวิทยาคาร อำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน ปีการศึกษา 2556 จำนวน 32 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีคิว เอ อาร์ มีความสามารถในการอ่าน

ภาษาอังกฤษหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองและมีเจตคติในการเรียนภาษาอังกฤษหลังการทดลองเท่ากันกับก่อนการทดลอง

1.3 การจัดการเรียนรู้แบบปกติ เป็นวิธีสอนทั่วไปที่ผู้สอนนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเข้าใจเรื่องที่อ่านผ่านกระบวนการสื่อสาร การตีความ การแสดงความคิดเห็นให้เกิดการพัฒนาทักษะและเกิดความรู้ใหม่โดยแบ่งขั้นตอนการสอนออกเป็น 3 ขั้นตอนคือ ขั้นก่อนอ่าน (Pre-Reading) ขั้นระหว่างอ่าน (While-Reading) และขั้นหลังอ่าน (Post-Reading) ในขั้นก่อนอ่าน ครูสังเกตเห็นว่าเมื่อครูพูดคุยนอกให้นักเรียนคาดเดาเรื่องจากภาพที่ครูนำมาให้ นักเรียนมีความสนใจมากและอยากอ่านเรื่อง ไม่เกิดความรู้สึกเบื่อหน่าย นักเรียนได้คาดเดาว่าเรื่องที่จะอ่านว่าเกี่ยวกับอะไร ได้ใช้ความคิดในการเชื่อมโยงความรู้จากประสบการณ์เดิมคาดเดาเรื่องที่ต้องอ่าน ขั้นระหว่างอ่าน (While-Reading) จากการสังเกตพบว่า บทอ่านบางเรื่องนักเรียนไม่เข้าใจคำศัพท์บางคำเช่น คำศัพท์เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ ศัพท์ทางวิชาการ เมื่อครูอธิบายก็ทำให้นักเรียนเข้าใจเรื่องได้ดีขึ้น นักเรียนสามารถสรุปใจความสำคัญของเรื่องได้ ตอบคำถามที่ต้องใช้ทักษะการวิเคราะห์ได้อย่างถูกต้อง และนักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นประเมินค่าและตัดสินคุณค่าบทอ่านได้อย่างมีเหตุผล ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ม.ป.ป.: 97-98) ที่กล่าวว่า การหาความชัดเจนของคำศัพท์ การจัดกิจกรรมที่นักเรียนได้ฝึกการใช้ภาษาในลักษณะทักษะสัมพันธ์ นักเรียนได้พูดอภิปรายหรือฝึกทักษะการแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านจะช่วยให้เกิดทักษะการอ่านดียิ่งขึ้น

2. นักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีอาร์ อี เอ ที เสริมด้วยการตั้งคำถามตามกลวิธีคิว เอ อาร์ มีความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ หลังเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเนื่องจากสาเหตุคือ นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนด้วยกลวิธีอาร์ อี เอ ที เสริมด้วยการตั้งคำถามตามกลวิธีคิว เอ อาร์มากขึ้น นักเรียนได้ฝึกฝนการจับใจความสำคัญ คิด

วิเคราะห์และแยกข้อมูล นอกจากนี้ นักเรียนได้ช่วยเหลือ พุดคุยกัน แลกเปลี่ยนความคิดจนเกิดความเข้าใจอย่าง ชัดเจน จนสามารถประเมินค่าและตัดสินข้อมูลได้อย่างมี เหตุผล ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของปิยะพล ทรงอาจ (2563: 138) กล่าวว่า การพูดคุยอภิปรายจะช่วยกระตุ้น แนวความคิดใหม่ และส่งเสริมการแก้ปัญหาที่ต้องการ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมีแนวทางแก้ปัญหาที่หลากหลาย ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจะเกิดขึ้นได้ถ้า กิจกรรมการเรียนการสอนนั้นส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า ดังที่เอมอร์ เนียมน้อย (2551: 11) กล่าวว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณคือ ความสามารถในการระดับสูง นอกจากจะเป็นการพิจารณาสิ่งที่ อ่านอย่างรอบคอบแล้วผู้อ่านต้องสรุปสาระสำคัญ ทั้งเข้าใจ ความหมายโดยนัยของคำ อารมณ์ จุดประสงค์ของผู้เขียน สามารถแยกแยะข้อเท็จจริงข้อคิดเห็นและความรู้สึก สอดคล้องความคิดกับวนิดา พรมเขต (2559: 23) ที่กล่าวว่า การใช้วิจารณญาณในการอ่านนั้นจะช่วยให้ผลการตัดสินใจ นั้นมีข้อผิดพลาดน้อยลง ดังนั้นผู้อ่านต้องฝึกฝนความสามารถ ในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณให้มีความเชี่ยวชาญ เพื่อให้ สามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งสอดคล้องกับวิจัย ของสุรีรัตน์ อักษรกาญจน์ (2553) ได้พัฒนาการสอนอ่าน แบบเน้นมโนทัศน์ร่วมกับกลวิธีอาร์ อี เอ พี เพื่อพัฒนา ความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณของ นักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการเรียนการสอนการอ่านแบบเน้น มโนทัศน์ร่วมกับกลวิธีอาร์ อี เอ พี มีประสิทธิภาพ 73.03/72.36 ผู้เรียนกลุ่มทดลองที่ได้เรียนรู้ตามรูปแบบการ เรียนการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ร่วมกับกลวิธีอาร์ อี เอ พี มีความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณสูง กว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้เรียนกลุ่มทดลองที่ได้เรียนรู้ตามรูปแบบการเรียน การสอนการอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ร่วมกับกลวิธีอาร์ อี เอ พี มีความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณสูง กว่าผู้เรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีอาร์ อี เอ พี เสริมด้วยการตั้งคำถามตามกลวิธีคิว เอ อาร์ ครูต้องฝึกฝน ให้นักเรียนเข้าใจการตั้งคำถามตามกลวิธีคิว เอ อาร์ โดยเริ่ม จากบทอ่านสั้นๆหรือเลือกเนื้อหาที่ไม่ยากเกินไปก่อน ให้ เวลานั้นนักเรียนได้ฝึกตั้งคำถาม ไม่เร่งรัดจนเกินไป เพื่อให้ นักเรียนได้เข้าใจรูปแบบของคำถาม ไม่สับสนและไม่เกิด ความเครียด ครูต้องคอยสังเกตพฤติกรรมและคอยให้ความ ช่วยเหลือกับผู้เรียนทุกระยะ

1.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ ส่งเสริมให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความรู้ สร้างบรรยากาศใน ชั้นเรียนให้สนุกสนานและรู้สึกเป็นกันเอง เพื่อให้นักเรียน กล้าแสดงความคิดเห็นและยอมรับฟังความเห็นของผู้อื่น ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งในการพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมี วิจารณญาณ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรใช้เทคนิควิธีอื่นร่วมกับกลวิธีอาร์ อี เอ พี เพื่อให้นักเรียนได้รูปแบบการพัฒนาทักษะการอ่านได้ หลากหลายขึ้น และเพื่อให้การเรียนการสอนไม่น่าเบื่อ

2.2 ควรศึกษาตัวแปรอื่นๆเพิ่มเติม เช่น ความสามารถในการเขียน เพราะการสอนด้วยกลวิธีอาร์ อี เอ พี เสริมด้วยการตั้งคำถามตามกลวิธีคิวเอ อาร์ มีขั้นตอนที่ให้นักเรียนได้ถ่ายทอดความคิดจากการอ่านโดยการเขียนโดย ให้นักเรียนสรุปความจากเรื่องที่อ่านโดยใช้ภาษาของตนเอง เพื่อให้นักเรียนจะได้ฝึกฝนทักษะการเขียนให้พัฒนาขึ้น เพราะกลวิธีอาร์ อี เอ พี เป็นกลวิธีที่ส่งเสริมการอ่านที่มี ประสิทธิภาพโดยผ่านกระบวนการคิดและการเขียน

2.3 ควรใช้การตั้งคำถามตามกลวิธีคิว เอ อาร์ ไปพัฒนาทักษะภาษาไทยด้านอื่น ๆ เช่น การอ่านจับใจความ สำคัญ การอ่านเพื่อความเข้าใจ เพราะคำถามจะเป็นตัวช่วย นำทางให้นักเรียนเข้าใจเรื่องได้ง่ายขึ้นและอ่านได้ตาม จุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

เอกสารอ้างอิง

1. กมลพัทธ์ โพธิ์ทอง. (2554). ผลการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยโดยใช้กลวิธีอาร์อี เอ พี ที่มีต่อความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
2. บัณลือ พุกกะวัน. (2557). แนวพัฒนาการอ่านเร็ว-คิดเป็น. กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
3. ปิยะพล ทรงอาจ. (2563). Active Learning: การจัดการเรียนรู้เชิงรุก เทคนิคการสอนในศตวรรษที่ 21. วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย, 10(1), 135-142.
4. ภริดา บุญศิริชัย. (2557). การใช้กลวิธี คิว เอ อาร์ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษและเจตคติ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรการสอนและเทคโนโลยีการเรียนรู้ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่.
5. วนิตา พรหมเขต. (2559). การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ. อุดรธานี: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
6. วรวิทย์ ตันชนะเทวินทร์, อาทิตย์ ฉัตรชัยพลรัตน์, กุหลาบ ปุริสาร และ วรกร ตันชนะเทวินทร์. (2563). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ รายวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพระหว่างเรียน นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย. วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย, 10(3), 65-73.
7. สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2561). ผลการประเมิน PISA 2015 วิทยาศาสตร์ การอ่าน และคณิตศาสตร์ ความเป็นเลิศและความเท่าเทียมทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: ซีคเซส.
8. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. [มปป.]. คู่มือการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแนวใหม่ ตามกรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาอังกฤษที่เป็นสากล ระดับชั้นมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: องค์การส่งเสริมการค้าผ่านศึก.
9. สุรรัตน์ อักษรกาญจน์. (2559). การพัฒนาการสอนการอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ร่วมกับกลวิธีอาร์อีเอพี เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี. ราชพฤกษ์, 14(3), 18-25.
10. เอมอร เนียมน้อย. (2551). พัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยวิธี SQ3R. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
11. Henry, B.S. (2018). Teacher's perspective of question-answer relationship and reading comprehension: A case study. Doctor Thesis in Education. Curriculum and Instruction. University of Phoenix.
12. Raphael, T.E. (1984). Teaching learners about sources of information for answering comprehension questions. *Journal of Reading*, 27, 303-311.